

„Mszana Dolna – przedwojenne letnisko. Ostatnie wakacje podopiecznych „krakowskiego Korczaka” – spotkanie w ramach projektu „Opowieść o dwukulturowej, przedwojennej Mszanie Dolnej”

11 sierpnia 2025

8 sierpnia br. w ramach projektu „Opowieść o dwukulturowej, przedwojennej Mszanie Dolnej” realizowanego przez Fundację Sztetl Mszana Dolna odbyło się spotkanie poświęcone historii przedwojennego letniska w Mszanie Dolnej oraz podopiecznym „Krakowskiego Korczaka” – Dawida Kurzmana. Wydarzenie było podróżą zarówno przez beztroski świat sielskich wakacji, jak też mroki okupacji i skomplikowane ludzkie losy. Jak wspomina Aleksander Kalczyński, Mszanę Dolną, zarówno przed i po wojnie odwiedzało wielu letników z całej Polski, w tym tak znanych jak m.in. Stanisław Pagaczewski, Lech Ordon, ks. Isakowicz – Zaleski czy Wisława Szymborska, z gronem profesorów UJ. Wypoczywali tutaj licznie wczasowicze, także zza granicy. Dla niektórych z nich te doświadczenia stały się w przyszłości niespodziewanym ratunkiem. Dla innych pięknie położone u stóp gór, miasteczko, okazało się złudną obietnicą bezpieczeństwa. Wielu swoje ostatnie w życiu wakacje, spędziło właśnie tu, u podnóża Lubogoszcz, Szczebła i Lubonia. Tak jak grupa dzieci z Żydowskiego Domu Sierot w Krakowie, ze swoimi opiekunami, którzy w chwili próby nie opuścili podopiecznych i – jak Korczak i wielu innych – poszli z nimi na śmierć. Ich ostatnia fotografia utrwaliła sierpniowe kolonie 1939 r. w Mszanie

Dolnej.

Byli także tacy, którzy – dzięki wakacyjnym doświadczeniom i kontaktom – ocalili w Zagładzie życie. Jedyny pozostały z dużej, krakowskiej rodziny Isralelrów, Steve, który jako kilkulatek, pomagając mszańskiemu piekarzowi w rozwożeniu pieczywa po okolicy, nauczył się oporządzać konie, co uratowało mu życie w tarnowskim getcie, czy Nusia Rosenstock, ocalona przez bywalca willi „Stacha” na Obłazach, krakowskiego prof. Mikołaja Kaszyczkę.

Podczas spotkania zaprezentowano także uroki Mszany Dolnej – zarówno na podstawie zbioru przedwojennych pocztówek Jarosława Zonia, jak aktualnych fotografii naszej Fundacji.

Na koniec, uczestnicy spotkania podzielili się tradycyjnie piątkową chałką i zapalili świece pamięci dla dawnych, przedwojennych mieszkańców miasta, a potem, przy letniej lemoniadzie, długo jeszcze trwały rozmowy o poruszającej prezentacji.

Transmisja z wydarzenia jest dostępna na profilu [FB Sztetl Mszana Dolna](#).

Wydarzenie jest Objęte Honorowym Patronatem Burmistrz Mszany Dolnej.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: EtnoPolska. Edycja 2025



źr./fot.: Sztetl Mszana Dolna